

Svar på interpellation ställd av Miljöpartiet till Annika Krutzén (M) – Bedömning av undantag från upphandling av LSS-boenden och äldreboenden

På vilket sätt menar du att upphandling av boenden gynnar dem som bor där?

Upphandling av bostäder med särskild service har inneburit att det numera finns flera utförare och erfarenheten visar att en mångfald av utförare medför ett ökat fokus på kvalitet, delaktighet och utveckling av verksamheterna. Ofta kan en ny utförare tillföra nytänkande och nya kunskaper som i sin tur förbättrar både arbetsmiljö och boendemiljö. En upphandling behöver dock inte alltid innebära ett byte till ny utförare, men när så sker gör kommunen alltid sitt yttersta för att övergången skall påverka de boende i så liten utsträckning som möjligt.

I takt med att vår befolkning förändras över tid så förändras även människors behov av stöd och hjälp. De behov som behöver tillgodoses idag är mycket mer komplexa än för ett antal år sedan vilket innebär att omsorgen hela tiden måste utvecklas för att kunna vara ett så bra skydds nät som möjligt och kunna motsvara både dagens behov men också de behov som kommer att finnas i framtiden. Att upphandla är en del av att kunna göra just det. I varje upphandling ställs det högre krav på utföraren än tidigare. Det gör att alla som vill lämna anbud på ett boende hela tiden behöver utvecklas och förbättras. Och vid ett utförarbyte erbjuds alltid all personal att gå över till den nya utföraren.

Vilka kriterier anser du ska gälla för att målgruppens känslighet inför förändringar ska leda till undantag från upphandling?

I praktiken genomförs en bedömning i varje enskilt fall, och därefter ges ett förslag och beslutsunderlag till nämnden. I både Alliansens nuvarande (se bilaga) och Koalitionens tidigare konkurrensutsättningsplan (se bilaga) uppges att *"Undantag kan göras vid varje enskilt upphandlingstillfälle med hänsyn till:*

- *målgruppens känslighet inför förändringar*
- *verksamhetens mål, förutsättningar, behov eller andra särskilda skäl."*

Dessa skrivelser har hittills resulterat i att gruppboenden för personer med utvecklingsstörning i kombination med beteendeproblematik har undantagits från upphandling. Det har även hänt att boenden undantas från upphandling på grund av att lokalerna inte är utformade på ett sådant sätt att de skulle godkännas av IVO (Inspektionen

för vård och omsorg). Boenden kan även undantas för att mått på bänkar eller hygienutrymmen inte uppfyller alla krav som IVO ställer. Ett annat skäl kan vara om kommunen står inför en större förändring av verksamheten, exempelvis om vi vet att verksamheten sannolikt kommer att byta lokaler under avtalsperioden.

”Målgruppens känslighet för förändring” är ett komplicerat begrepp för de här verksamheterna. Som anhörig och god man tycker man säkert att alla personer med utvecklingsstörning är ”särskilt känsliga för förändringar”.

En upphandling behöver dock inte innebära några större förändringar. Om merparten av den nuvarande personalen stannar kvar i verksamheten och om personalen är lugna inför utförarytet märker den enskilde nästan inte av utförarytet. Men om det däremot uppstår oro och missnöje hos personalen så finns givetvis risk för att denna sprids vidare.

Förändringar i både verksamhet och personalgrupper kan dock ske utan att det är någon upphandling på gång. Ibland slutar flera eller är tjänstlediga vilket kan medföra att nästan hela personalgruppen byts ut. Också här är det viktigt att detta inte påverkar de boenden på ett negativt sätt.

I Alliansens Linköping ska ingen behöva vara orolig för att inte få den omsorg de behöver.

Annika Krutzén (M)

Kommunalråd

Konkurrensutsättningsplan Social- och omsorgsnämnden 2019-2022

Verksamhetsområde	Kommentar
1. Individ- och familjeomsorg samt socialpsykiatri, öppenvårdsinsatser, förebyggande insatser och mottagningsenheter.	Generellt upphandlas dessa verksamheter. Undantag kan göras med hänsyn till samverkansavtal, samordning av insatser, möjligheten att använda resurser flexibelt och samverka med andra aktörer.
2. Individ och familjeomsorg, boende med särskild service, dagverksamheter. 3. Insatser för personer med utvecklingsstörning, med undantag av daglig verksamhet för personer som tillhör personkrets 1 och 2 (LSS), personlig assistans, avlösar- och ledsagarservice	Generellt upphandlas dessa verksamheter. Undantag kan göras vid varje enskilt upphandlingstillfälle med hänsyn till: - målgruppens känslighet inför förändringar - verksamhetens mål, förutsättningar, behov eller andra särskilda skäl.
4. Daglig verksamhet för personer som tillhör personkrets 1 och 2 LSS	Den enskilde väljer utförare som godkänts av omsorgsnämnden enligt Lag om Valfrihetssystem (LOV). Personer som inte önskar välja utförare erbjuds daglig verksamhet av Leanlink. Utförare ansöker om godkännande som handläggs kontinuerligt av social- och omsorgsnämnden.
5. Personlig assistans till barn och vuxna, avlösar- och ledsagarservice enligt Lag om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS),	Den enskilde kan välja mellan olika utförare som godkänts av social- och omsorgsnämnden.
6. Hem för vård och boende (HVB)	Generellt upphandlas denna verksamhet.

Konkurrensutsättningsplan Omsorgsnämnden 2015 – 2018

Verksamhetsområde

Kommentar

<p>1. Individ- och familjeomsorg</p> <p>Insatser för personer med psykiska funktionsnedsättningar</p> <p>Insatser för personer med utvecklingsstörning, med undantag av daglig verksamhet för personer som tillhör personkrets 1 och 2 (LSS), personlig assistans, avlösar- och ledsagarservice.</p>	<p>Generellt upphandlas dessa verksamheter.</p> <p>Undantag kan göras vid varje enskilt upphandlingstillfälle med hänsyn till: - målgruppens känslighet inför förändringar</p> <p>- verksamhetens mål, förutsättningar, behov eller andra särskilda skäl.</p>
<p>2. Daglig verksamhet för personer som tillhör personkrets 1 och 2 LSS</p>	<p>Den enskilde väljer utförare som godkänts av omsorgsnämnden enligt Lag om Valfrihetssystem (LOV). Personer som inte önskar välja utförare erbjuds daglig verksamhet av Leanlink. Utförare ansöker om godkännande som handläggs kontinuerligt av omsorgsnämnden.</p>
<p>3. Personlig assistans till barn och vuxna, avlösar- och ledsagarservice enligt Lag om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS),</p>	<p>Den enskilde kan välja mellan olika utförare som godkänts av omsorgsnämnden. Det yttersta ansvaret för att utföra insatserna ligger på den utförare som har basansvaret för hemtjänst där den enskilde bor. I basansvaret för hemtjänst ingår också det yttersta ansvaret för att utföra personlig assistans enligt socialförsäkringsbalken.</p>
<p>4. Hemtjänst till personer som är yngre än 65 år</p>	<p>Den enskilde väljer utförare som godkänts av omsorgsnämnden enligt Lag om Valfrihetssystem (LOV). Personer som inte önskar välja utförare erhåller hemtjänst från den utförare som har basansvaret i servicehuset i det hemtjänstområde där hemtjänstmottagaren bor. Utförare ansöker om godkännande som handläggs kontinuerligt av omsorgsnämnden och äldreomsorgsnämnden.</p>

Konkurrensutsättningsplan Äldrenämnden 2019-2022

Verksamhetsområde Plan

Hemtjänst	Hemtjänstmottagare väljer utförare som godkänts av kommunen enligt Lag om Valfrihetssystem. Personer som inte önskar välja utförare erhåller hemtjänst från den utförare som har ansvarar för servicehuset/ trygghets-boendet i det hemtjänstområde där hemtjänstmottagaren bor.
Verksamhet i sammanhållna servicehus	Generellt upphandlas dessa verksamheter i konkurrens. Undantag kan göras vid varje enskilt upphandlingstillfälle.
Verksamhet i vårbostäder för äldre	Generellt upphandlas dessa verksamheter i konkurrens. Undantag kan göras vid varje enskilt upphandlingstillfälle.
Övriga insatser inom äldreomsorgen	Generellt upphandlas dessa verksamheter i konkurrens. Undantag kan göras vid varje enskilt upphandlingstillfälle.
Trygghetsboenden, kommunala	Generellt upphandlas dessa verksamheter i konkurrens. Undantag kan göras vid varje enskilt upphandlingstillfälle.

Konkurrensutsättningsplan Äldrenämnden 2015 – 2018

Verksamhetsområde

Kommentar

<p>Hemtjänst till personer som är 65 år och äldre</p>	<p>Hemtjänstmottagare väljer utförare som godkänts av kommunen enligt Lag om Valfrihetssystem. Personer som inte önskar välja utförare erhåller hemtjänst från den utförare som har basansvaret i servicehuset i det hemtjänstområde där hemtjänstmottagaren bor. Utförare ansöker om godkännande som handläggs kontinuerligt av äldrenämnden</p>
<p>Basansvar, fritidsverksamhet och lunchservering i servicehus</p>	<p>Generellt upphandlas dessa verksamheter i konkurrens. Undantag kan göras vid varje enskilt upphandlingstillfälle.</p>
<p>Verksamhet i vårdbostäder för äldre (i förekommande fall även för personer under 65 år)</p>	<p>Beslut om upphandling eller verksamhetsuppdrag prövas vid varje enskilt upphandlingstillfälle med utgångspunkt från fem kriterier:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verksamhetens och målgruppens känslighet inför förändringar - Behovet av kompetens hos utföraren inom alla verksamhetsområden - Möjlighet till samverkan och synergi mellan verksamheter - Geografisk spridning av de ej upphandlade boendena - Möjligheten att ge kontinuitet till de framgångsexempel som utgör äldreomsorgens flaggskepp
<p>Övriga insatser inom äldreomsorgen</p>	<p>Generellt upphandlas dessa verksamheter i konkurrens. Undantag kan göras vid varje enskilt upphandlingstillfälle.</p>